

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Lenky Krupičkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašina a Mgr. Lukáše Pišvejce v právní věci žalobce: **S. K.**, zastoupený JUDr. Matěj Šedivý, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2025, č. j. 13 Az 2/2025 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce, uzbecký státní občan, přicestoval na základě „obchodního víza“ v srpnu 2022 spolu se svým bratrem do České republiky za účelem podnikání. V témže roce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, avšak řízení o ní bylo zastaveno, neboť se nezdržoval na adrese pobytu. V pořadí druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany podal dne 11. 4. 2024. Jako důvod uvedl, že se ve městě B. v Uzbekistánu dostal do sporu s příbuzným místního starosty stran investičního záměru odstavného parkoviště. Poté byl falešně obviněn z daňového podvodu a po návratu domů mu hrozí vězení. Ke svým tvrzením, byť to výslovně deklaroval, nedoložil žádné listiny. Žalovaný vydal dne 3. 10. 2024 rozhodnutí, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu neuděluje.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Poukázal v ní zejména na své obavy z pronásledování soukromými osobami a nemožnost domoci se pomoci státu. Dodal, že stěžejní zprávu o zemi původu vytvořil sám žalovaný. Městský soud jeho žalobu zamítl. V rozsudku zdůraznil, že problém s investicí se týkal hlavně bratra žalobce. Sám žalobce přitom ve věci falešného obvinění rezignoval na kroky vedoucí k získání pomoci v domovském státě, ačkoliv podle zpráv o zemi původu existují v Uzbekistánu dostatečně účinné prostředky ochrany. Tyto zprávy jsou relevantní, důvěryhodné a aktuální. Zpráva žalovaného je kompilátem informací od renovovaných zahraničních agentur, které se situací v zemi původu zabývají. Městský

soud dále poukázal na účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Uzavřel, že žalovaný řádně zjistil skutkový stav věci a vypořádal všechna tvrzení žalobce.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel v ní městskému soudu vytýká, že nesprávně založil značnou část svého rozsudku na jeho nevěrohodnosti, dovozované z rozporů ve výpovědích. Nezohlednil však, že jednotlivá tvrzení mohla být ovlivněna náročnou psychickou situací uchazeče o azyl, jazykovou bariérou či gradací obav z návratu do země původu. Dále soud chybně odmítl námitky týkající se funkčnosti uzbecké policie a orgánů vnitřní kontroly s poukazem na to, že stěžovatel s nimi neměl v minulosti problémy. Zásadní je však potencialita hrozby, která plyne přímo z uzbeckého právního řádu kriminalizujícího neuhrazené dluhy. I když se tedy jedná o spor soukromoprávní, zapojení státních orgánů je vysoce pravděpodobné. Soud měl posoudit, zda je stát *schopen a ochoten* poskytnout efektivní ochranu před touto formou „pronásledování“, a to i v kontextu možné korupce či nepřiměřeného postupu v zemi původu. Zpráva o zemi původu navíc nepokrývala oblast kriminalizace dluhů. Přijatelnost své kasační stížnosti pak stěžovatel spatřuje v tom, že totožná situace se může týkat značného množství jeho krajanů. Navrhuje proto, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na rozsudek městského soudu, který považuje za věcně správný a vyčerpávající. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl, eventuálně zamítl.

[5] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k přezkoumání napadeného rozsudku v rozsahu uplatněných stížnostních bodů, musel posoudit otázku přijatelnosti kasační stížnosti.

[6] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti byla poprvé definována v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Za přijatelnou lze kasační stížnost považovat tehdy, pokud Nejvyšší správní soud považuje za potřebné 1) vyjádřit se k zásadní právní otázce, 2) sjednotit doposud rozdílnou judikaturu krajských soudů, 3) učinit tzv. judikatorní odklon 4) napravit závažné pochybení krajského soudu, jež mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení účastníků.

[7] V projednávané věci spatřuje stěžovatel přijatelnost své kasační stížnosti v tom, že situace, kterou zažívá „se může týkat značného množství jeho krajanů“. Pomine-li Nejvyšší správní soud, že toto tvrzení je formulováno velmi obecně, hypoteticky a není podloženo žádnými důkazy, pak musí beztak konstatovat, že i svým obsahem neodpovídá žádnému z důvodů přijatelnosti kasační stížnosti uvedenému výše. Důvody přijatelnosti nenalezl v projednávané věci Nejvyšší správní soud ani z úřední povinnosti.

pokračování

[8] Podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu nelze ekonomické důvody žádosti o mezinárodní ochranu považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy ve smyslu § 12, resp. § 14a zákona o azylu (srov. např. rozsudky ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54). Mají-li ekonomické důvody žádosti nabýt relevance i z hlediska mezinárodní ochrany, musí k nim přistoupit další okolnosti, například musí ekonomické problémy žadatele ohrožovat existenčně a zároveň k nim dochází z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (srov. usnesení ze dne 27. 8. 2008, č. j. 5 Azs 60/2008 - 69, či rozsudek ze dne 23. 1. 2023, č. j. 10 Azs 321/2022 - 26).

[9] V souzené věci mělo jít o falešná obvinění z nezaplacení dluhu, který souvisel s investicí do parkoviště na pozemku bratra stěžovatele, o který měl zájem příbuzný místního starosty. Bratr pozemek nakonec pod nátlakem převedl. Přesto stěžovatel i nyní tvrdí, že je pronásledován a hrozí mu vězení. Jeho bratr vzal žádost o udělení mezinárodní ochrany zpět. Ačkoliv stěžovatel zároveň uvedl, že jej navštívila policie, dodal, že se tak stalo kvůli podání stížnosti na její postup v souvislosti s daným sporem. Stěžovatel pak ani netvrdí, že by v zemi původu došlo k zabavení jeho majetku (uvedl, že vlastní dům) či jinému postihu, který by souvisel s falešným dluhem, byť od incidentu uplynuly více než dva roky. Ačkoliv v obou řízeních o udělení mezinárodní ochrany přislíbil doložení důkazních prostředků (záznamy z kamer, podané stížnosti apod.), ani v jednom tak neučinil. Jeho azylový příběh proto není zcela věrohodný a vznesené důvody nejsou v celkovém kontextu věci azylově relevantní (o tom i dále).

[10] Městský soud v souladu s ustálenou judikaturou (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, nebo ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36) zohlednil, že žalovaným shromážděné zprávy o zemi původu poskytovaly dostatečně aktuální, důvěryhodné, objektivní a přesné (adresné) informace o zemi původu v rozhodné otázce (ochrana státních orgánů před pronásledováním soukromoprávní podstaty). Zejména správně dovodil, že hrozba pronásledování či vážné újmy ze strany soukromých osob (všechny vznášené problémy jsou spjaté se starostou) může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany pouze pokud by bylo v řízení zjištěno, že státní orgány v zemi původu nejsou schopny nebo ochotny stěžovateli zajistit ochranu ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu (např. rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003-60, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003-36, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003-49, ze dne 24. 11. 2016, č. j. 5 Azs 251/2016-19, či ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016-31, ze dne 10. 10. 2019, č. j. 5 Azs 7/2019-36, ze dne 27. 7. 2021, č. j. 8 Azs 87/2021-37, ze dne 23. 2. 2023, č. j. 8 Azs 33/2022-86). V řízení nebylo zjištěno, že by uzbecké státní orgány obecně nebyly schopny či ochotny zajistit ochranu před pronásledováním soukromými osobami či falešnými obviněními (ve vztahu k Uzbekistánu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 291/2018-25 a na něj navazující usnesení ze dne 1. 9. 2020, č. j. 4 Azs 82/2020-50, ze dne 26. 11. 2020, č. j. 1 Azs 182/2020-29, či ze dne 26. 9. 2024, č. j. 7 Azs 84/2024 - 22). Stěžovatel však na tyto prostředky ochrany, o kterých podrobně pojednal městský soud (odst. 19 jeho rozsudku), rezignoval.

[11] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že neshledal žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti, proto ji podle výše citovaného § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., protože neshledal důvod k jinému postupu ve smyslu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021, č. j. 9 Azs 32/2021 - 32, které na základě usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4., připouští možnost přiznat náhradu nákladů řízení „úspěšnému“ účastníkovi. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti ani nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 26. února 2026

Mgr. Lenka Krupičková
předsedkyně senátu